

กลวิธีความไม่สุภาพในการสัมภาษณ์บุคคลในกระแสของพิธีกรช่องโทรทัศน์ทางเลือกใหม่
Impoliteness Strategies for Interviewing Celebrities
by Alternative Television Channel Hosts

อรวี บุณนา¹
Orawee Bunnag¹

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์กลวิธีความไม่สุภาพในการใช้ภาษาสัมภาษณ์บุคคลในกระแสของพิธีกรรายการโทรทัศน์ช่องทางเลือกใหม่ตามแนวคิดความไม่สุภาพทางภาษาศาสตร์ เก็บข้อมูลจากรายการสัมภาษณ์บุคคลในกระแสที่ออกอากาศทางช่องโทรทัศน์ทางเลือกใหม่ ผลการศึกษาพบว่า พิธีกรมี กลวิธีการใช้ภาษาในการดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยกลวิธีความไม่สุภาพ ได้แก่ กลวิธีคำถาม 6 กลวิธี คือ การถามในเชิงดูถูกเพื่อยั่วอารมณ์ การถามแย้ง การถามขึ้นคำตอบ การถามด้วยถ้อยคำบ่งชี้เรื่องเพศและกามารมณ์ การถามรุกไล่ด้วยคำถามต่อเนื่อง การถามในลักษณะใส่ความหรือตดสนัซัด และใช้กลวิธีอื่นๆ 3 กลวิธี คือ การกล่าวเตือน การพรูสวาทหรือการสบถโดยใช้คำต้องห้ามหรือการใช้คำสแลงที่บ่งชี้ถึงคำหรือเรื่องต้องห้าม และการแสดงความเห็นในเชิงวิพากษ์วิจารณ์

คำสำคัญ: ความไม่สุภาพ, พิธีกร, การสัมภาษณ์, ช่องโทรทัศน์ทางเลือกใหม่

Abstract

The objective of this article was to investigate the impoliteness strategies for interviewing the Thai celebrities by the Thai alternative television channel hosts based on the approach of linguistic impoliteness. The data were collected from the recorded interviews of the celebrities broadcasted on the Thai alternative television channels. The findings revealed that there were impoliteness strategies used by the television hosts during the interviews which included 6 asking strategies; allegedly asking as provocation, stating counter evidence, guiding to a certain answer, using sexual words, using a follow-up question, and asking as accusation. Moreover, there were also 3 other strategies; Warning, swearing or using taboo words or slangs, and criticizing.

Keywords: Impoliteness, Thai Television Hosts, Interview, Thai Alternative Television Channels

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

บทนำ

พัฒนาการด้านเทคโนโลยีการสื่อสารส่งผลให้วงการโทรทัศน์ของประเทศไทยก้าวเข้าสู่ยุคเปลี่ยนผ่านการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ไปสู่ระบบดิจิทัล (digital switch over) คือ การเปลี่ยนการส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ภาคพื้นดิน (terrestrial television) หรือ ฟรีทีวี (free TV) จากเดิมที่ส่งสัญญาณคลื่นความถี่ย่านไมโครเวฟภาคพื้นดินด้วยระบบอนาล็อกเป็นการส่งสัญญาณระบบดิจิทัล ตามเทคโนโลยีโทรทัศน์ที่มีการพัฒนาให้มีความทันสมัยและบริการที่ดีกว่าเดิม (นที ศุกลรัตน์, 2556 : ออนไลน์) การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้ผู้ชมรายการโทรทัศน์มีทางเลือกในการรับชมรายการโทรทัศน์จากสถานีต่างๆ มากกว่าเดิมที่มีช่องฟรีทีวีหลักเพียง 6 ช่อง ปัจจุบันได้เพิ่มจำนวนสถานีการรับชมมากขึ้นถึง 48 ช่อง การเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญ ของประวัติศาสตร์วงการโทรทัศน์ไทยดังกล่าวเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้เกิดการเติบโตของธุรกิจผลิตรายการโทรทัศน์ เกิดการแข่งขันที่เสรีมากขึ้น คาดการณ์ว่าเม็ดเงินโฆษณาจะเกิดการกระจายตัวอย่างสมดุลตามจำนวนฐานผู้ชมมากขึ้น เนื่องจากดิจิทัลทีวีมีระบบการวัดเรตติ้งที่แม่นยำซึ่งจะสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ผู้ซื้อเวลาโฆษณามากกว่าระบบเดิม (ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจธนาคารไทยพาณิชย์, 2556 : ออนไลน์) ส่งผลให้ผู้ประกอบการต่างแข่งขันกันผลิตรายการเพื่อดึงดูดความสนใจและตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้ชม โดยปรับเปลี่ยนรูปแบบรายการให้มี ความแปลกใหม่และแตกต่าง เพิ่มความเข้มข้น เพื่อมุ่งให้ผู้ชมได้รับอรรถรสในการรับชมนำไปสู่การสร้างภักดีและความนิยมในวงกว้าง

รูปแบบรายการโทรทัศน์ประเภทหนึ่งที่ได้รับ ความนิยมเสมอมาคือรายการโทรทัศน์ประเภทการสัมภาษณ์บุคคลสาธารณะที่อยู่ในกระแสข่าวขณะนั้น ซึ่งรูปแบบของรายการสัมภาษณ์แบบดั้งเดิมจะมุ่งการนำเสนอภาพลักษณ์เชิงบวกของผู้ให้สัมภาษณ์ ผ่านการใช้ภาษาด้วยกลวิธีความสุภาพของพิธีกรผู้ดำเนินรายการ กล่าวคือ มักปรากฏการใช้คำถามที่ทำให้ผู้ฟังรู้สึกดี หลีกเลี่ยงคำถามในเชิงคุกคามหน้าของผู้ให้สัมภาษณ์ แสดงการให้เกียรติผู้ให้สัมภาษณ์ ตลอดจนคำนึงถึงหลักจริยธรรมในการสัมภาษณ์ทางสื่อมวลชน ประกอบด้วย ความยุติธรรม หมายถึง ผู้สัมภาษณ์ต้องมีความซื่อสัตย์เปิดเผย ตรงไปตรงมา เปิดใจกว้าง เปิดโอกาสให้กับทุกแหล่งข้อมูล ความถูกต้อง หมายถึง ผู้สัมภาษณ์ต้องมีความแน่ใจว่าสิ่งที่จะนำเสนอหรือออกอากาศมีความถูกต้อง ความสมบูรณ์ หมายถึง ผู้สัมภาษณ์ต้องพยายามถามให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องทุกแง่มุม เพื่อให้เรื่องราวหรือ

เนื้อหาที่นำเสนอต่อสาธารณชนมีความสมบูรณ์ ความเหมาะสมพอดี หมายถึง ผู้สัมภาษณ์ต้องมีสามัญสำนึก การนำเสนอข้อมูลขณะเกิดเหตุการณ์วิกฤตต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมพอดีว่าข้อมูลที่จะเปิดเผยจะนำไปสู่อันตรายของผู้เปิดเผยหรือเกิดการยั่วยุให้เกิดการรุนแรงขึ้นหรือไม่อย่างไร (ธีรารักษ์ โพธิ์สุวรรณ, 2549)

แต่ปัจจุบันได้เกิดรายการสัมภาษณ์บุคคลในกระแสในรูปแบบตรงกันข้ามกับลักษณะที่กล่าวมาข้างต้น คือปรากฏกลวิธีการตั้งคำถามสัมภาษณ์ตลอดจนการใช้ภาษาดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยกลวิธีที่ไม่สุภาพทางภาษาศาสตร์ เช่น เกิดการคุกคามหน้าผู้ให้สัมภาษณ์ ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์เกิดความรู้สึกในด้านลบ รวมทั้งไม่คำนึงถึงการรักษาความสัมพันธ์ระหว่างคู่สนทนา ได้แก่ ผู้ให้สัมภาษณ์คือพิธีกรและผู้ให้สัมภาษณ์คือบุคคลในกระแส ซึ่งเป็นแขกรับเชิญของรายการ นอกจากนี้ยังปรากฏถ้อยคำที่ไม่สุภาพในมุมมองทางสังคม เช่น การใช้ถ้อยคำหยาบคาย การใช้ภาษานำเสนอเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมในการเผยแพร่ทางสื่อมวลชน เป็นต้น รูปแบบรายการในลักษณะดังกล่าวนี้ออกอากาศและได้รับความนิยมผ่านโทรทัศน์ช่องทางเลือกใหม่เป็นจำนวนมาก ประกอบกับผู้ผลิตรายการสัมภาษณ์ของช่องโทรทัศน์ทางเลือกใหม่ มักจะสร้างกระแสความนิยมของรายการให้เพิ่มขึ้น โดยเพิ่มช่องทางการเผยแพร่ ทั้งการเผยแพร่ซ้ำในหลากหลายเวลา การเผยแพร่ผ่านแพลตฟอร์มที่หลากหลาย เช่น โทรทัศน์ดาวเทียม เคเบิลทีวี ฯลฯ การประชาสัมพันธ์รายการผ่านสื่อกระแสหลัก อย่างหนังสือพิมพ์ นิตยสาร ฯลฯ และปฏิเสธไม่ได้ว่ารายการดังกล่าวยังได้รับความนิยมมากยิ่งขึ้นเมื่อผู้ผลิตนำมาเผยแพร่ผ่านสื่อใหม่คือสื่ออินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อนำไปเผยแพร่ในเว็บไซต์ที่เป็นที่นิยมทั่วโลก อย่าง ยูทูบ (YouTube) เพื่อครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายและเข้าถึงผู้ชมได้ง่ายขึ้น ทั้งหมดนี้เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้รายการสัมภาษณ์บุคคลในกระแสของช่องโทรทัศน์ทางเลือกใหม่เป็นที่นิยมและกล่าวถึงอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิเคราะห์กลวิธีความไม่สุภาพที่ปรากฏในการสัมภาษณ์บุคคลในกระแสของ พิธีกรรายการโทรทัศน์ช่องทางเลือกใหม่ในขอบเขตแนวคิดทางภาษาศาสตร์ เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงกลวิธีการใช้ภาษาในการสื่อสารผ่านสื่อมวลชนในยุคเปลี่ยนผ่านของวงการโทรทัศน์ไทยในมิติหนึ่ง

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาวิเคราะห์กลวิธีความไม่สุภาพในการใช้ภาษาสัมภาษณ์บุคคลในกระแสของพิธีกรรายการ

โทรทัศน์ช่องทางเลือกใหม่ตามแนวคิดความไม่สุภาพทางภาษาศาสตร์

นิยามศัพท์

1. รายการสัมภาษณ์ (Interview program) หมายถึง รายการโทรทัศน์ที่นำเสนอการพูดระหว่างบุคคล 2 ฝ่าย ฝ่ายหนึ่งคือพิธีกร ซึ่งอยู่ในฐานะผู้สัมภาษณ์ ทำหน้าที่ถามแทนผู้ชมรายการ อีกฝ่ายหนึ่งคือผู้ร่วมรายการ ซึ่งอยู่ในฐานะผู้ให้สัมภาษณ์ ทำหน้าที่ตอบคำถาม โดยรายการสัมภาษณ์นั้นจะต้องมีวัตถุประสงค์ในการสัมภาษณ์อย่างชัดเจน เพื่อถ่ายทอดข้อมูลต่างๆ ไปสู่สาธารณชน

2. ช่องโทรทัศน์ทางเลือกใหม่ หมายถึง ช่องโทรทัศน์ใหม่นอกเหนือจากโทรทัศน์ช่องกระแสหลักซึ่งผูกขาดโดยช่องฟรีทีวีเพียง 6 ช่อง คือ ช่อง 3,5,7,9,11 และ TPBS ในที่นี้เก็บข้อมูลจากรายการโทรทัศน์ช่อง One HD ช่อง 2 Starmax และช่อง 8

3. บุคคลในกระแส หมายถึง บุคคลสาธารณะที่กำลังตกเป็นข่าวหรือกำลังมีชื่อเสียงจากประเด็นข่าวที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ได้รับเชิญมาออกรายการสัมภาษณ์ จึงได้รับความสนใจจากประชาชนทั่วไป

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง: แนวคิดทฤษฎีเรื่องความสุภาพ

1. ความสุภาพตามกรอบบรรทัดฐานของสังคัม

คนในสังคัมส่วนใหญ่มักตัดสินความสุภาพตามมุมมองภายใต้กรอบบรรทัดฐานของสังคัม (social-norm view) กล่าวคือ การจัดพฤติกรรมที่เป็นไปตามบรรทัดฐานของสังคัมว่าเป็นพฤติกรรมที่สุภาพ แต่หากพฤติกรรมนั้นๆ ไม่เป็นไปตามบรรทัดฐานดังกล่าวก็จะทำให้ไม่เป็นที่ยอมรับของสังคัมและถูกประเมินค่าว่าเป็นพฤติกรรมที่ไม่สุภาพนั่นเอง ทั้งนี้หมายความว่าพฤติกรรมทางภาษาด้วย เช่น การใช้คำลงท้าย "คะ" "ค่ะ" "ครับ" แสดงความสุภาพ แต่ถ้าใช้คำลงท้าย "วะ" จะจัดเป็นภาษาที่ไม่สุภาพหรือการใช้คำสรรพนาม "ฉัน" "ผม" มีความสุภาพมากกว่าคำสรรพนาม "กู" "มึง" หรือควรใช้คำร่ำนุเพื่อแสดงความสุภาพแทนการใช้คำต้องห้าม ซึ่งจัดว่าเป็นคำหยาบคาย เป็นต้น

2. ความสุภาพตามความสัมพันธ์ระหว่างคู่สนทนา

เลคอฟ (Lakoff, 1973, 1977) ได้นำเสนอแนวคิดเรื่องหลักความสุภาพโดยพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างคู่สนทนาไว้ 3 ประการ ได้แก่ การ

ไม่บังคับ (Don't Impose) คือ ต้องไม่บีบบังคับให้ผู้ฟังปฏิบัติตามความปรารถนาของผู้พูด การให้ทางเลือก (Give Option) คือ การเปิดโอกาสให้ผู้ฟังเลือกปฏิบัติในสิ่งที่ตนต้องการ และการทำให้ผู้ฟังรู้สึกดี (Make a Feel Good) คือ การทำให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกดี หลีกเลี่ยงความขัดแย้ง

ส่วนลีช (Leech, 1983) ได้เสนอหลักความสุภาพ โดยให้ความสำคัญกับการรักษาสัมพันธภาพระหว่างบุคคลหรือคู่สนทนาเช่นเดียวกัน ได้แก่ การเพิ่มประโยชน์ให้ผู้ฟัง (Tact Maxim) คือการทำให้ผู้ฟังเสียประโยชน์น้อยที่สุดและทำให้เขาได้ประโยชน์มากที่สุด การลดประโยชน์ของผู้พูด (Generosity Maxim) คือการลดสิ่งที่ตนเป็นประโยชน์ต่อตัวผู้พูดเองและเพิ่มประโยชน์ให้ผู้ฟัง การยกย่องผู้ฟัง (Approbation Maxim) คือการดูถูกผู้ฟังให้น้อยที่สุดและยกย่องผู้ฟังให้มากที่สุด การถ่อมตัว (Modesty Maxim) คือการยกย่องตัวเองให้น้อยที่สุดและดูถูกตนเองให้มากที่สุด การแสดงความเห็นพ้อง (Agreement Maxim) คือการเห็นตรงกันระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง ลดการขัดแย้งกัน และ การเห็นอกเห็นใจกัน (Sympathy Maxim) คือการลดความไม่ลงรอยกันและเพิ่มความเห็นใจกัน

3. ความสุภาพตามแนวคิดเรื่องหน้า

ทฤษฎีความสุภาพตามมุมมองของนักภาษาศาสตร์ ซึ่งนำไปใช้เป็นทฤษฎีพื้นฐานในการวิเคราะห์ภาษาต่างๆ ทั่วโลก คือ ทฤษฎีเรื่องหน้าและความสุภาพของบราวน์และเลวินสัน (Brown and Levinson, 1987) ซึ่งนำเสนอมุมมองเรื่องความสุภาพโดยเชื่อมโยงกับแนวคิดเรื่องหน้า (Face) ของกอฟฟ์แมน (Goffman, 1967) คำว่า "หน้า" หมายถึง ภาพลักษณ์ที่บุคคลในสังคมต้องการ เป็นความต้องการพื้นฐานของสมาชิกในสังคม

บราวน์และเลวินสัน จำแนกแนวคิดนี้เป็น 2 ส่วน ได้แก่ หน้าด้านบวก (Positive Face) หมายถึง ความปรารถนาที่จะให้ผู้อื่นชื่นชมตนหรือความปรารถนาให้ความต้องการของตนเป็นที่ยอมรับของสังคัม และหน้าด้านลบ (Negative Face) หมายถึง ความปรารถนาที่จะมีอิสระในการกระทำ ไม่ต้องการให้ใครมารบกวนหรือลิดรอนสิทธิของตน บราวน์และเลวินสันอธิบายว่า ในการแสดงการกระทำหรือคำพูดต่างๆ จะทำให้เกิดการคุกคามหน้าขึ้น ซึ่งเรียกว่า วัจนกรรมที่คุกคามหน้า (Face-threatening acts หรือเรียกโดยย่อว่า FTA) โดยได้จำแนกประเภทการคุกคามหน้าตามประเภทของหน้าและพิจารณาว่าเป็นการคุกคามหน้าผู้พูดหรือผู้ฟัง ได้แก่

1. วัจนกรรมที่คุกคามหน้าด้านลบของผู้ฟัง เช่น สั่ง ขอร้อง แนะนำ เตือน ชู
2. วัจนกรรมที่คุกคามหน้าด้านบวกของผู้ฟัง เช่น แสดงความไม่เห็นด้วย วิพากษ์ในด้านลบ บริภาษ
3. วัจนกรรมที่คุกคามหน้าด้านลบของผู้พูด เช่น กล่าวขอบคุณ ตอบรับการขอร้อง
4. วัจนกรรมที่คุกคามหน้าด้านบวกของผู้พูด เช่น ขอโทษ ยอมรับผิด สารภาพ

ผู้วิจัยนำแนวคิดเรื่องความสุภาพตามกรอบบรรทัดฐานของสังคมและความสุภาพตามความสัมพันธ์ระหว่างคู่สนทนามาใช้วิเคราะห์ข้อมูลในบทความวิจัยนี้ โดยพิจารณาว่ากลวิธีการใช้ภาษากลวิธีใดที่ละเมิดความสุภาพตามกรอบดังกล่าวจะจัดเป็นกลวิธีความไม่สุภาพ และใช้แนวคิดเรื่องหน้าและความสุภาพในการวิเคราะห์วัจนกรรมที่คุกคามหน้าผู้ฟัง ทั้งหน้าด้านบวกและหน้าด้านลบ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงกลวิธีความไม่สุภาพได้

วิธีการศึกษา

1. การคัดเลือกข้อมูล มีเกณฑ์การคัดเลือกดังนี้

- (1) รูปแบบรายการเป็นการสัมภาษณ์บุคคลในกระแสที่กำลังตกเป็นข่าวและได้รับความสนใจจากประชาชนในขณะที่ยออกรายการสัมภาษณ์นั้น
- (2) เป็นรายการสัมภาษณ์ที่ออกอากาศผ่านแพลตฟอร์มของสื่อใหม่ ได้แก่ ทีวี่ดาวเทียม เคเบิลทีวี ทีวี่ดิจิทัล และผู้ผลิตรายการนำมาเผยแพร่ในสื่ออินเทอร์เน็ตผ่านเว็บไซต์ ยูทูบ (YouTube)
- (3) คัดเลือกรายการโทรทัศน์ในตอน ที่ปรากฏจำนวนครั้งของการเข้าชมมากที่สุดตั้งแต่จัดรายการ โดยสำรวจข้อมูลจำนวนครั้งการเข้าชมถึงวันที่ 30 เมษายน 2557

จากการคัดเลือกข้อมูลดังกล่าว ปรากฏรายละเอียดข้อมูล ได้แก่

- (1) รายการคนดังนั่งเคลียร์ มีพิธีกรคือ คุณยี่งศักดิ์ จงเลิศเจษฎาวงศ์ ผู้ให้สัมภาษณ์คือ

คุณสุระ ธีระกล (นิกกี้) ออกอากาศทางช่อง 2 Starmax ผลิตรายการโดย บริษัทอาร์เอส จำกัด (มหาชน)

- (2) รายการปากโป้ง มีพิธีกรคือ คุณกรรชัย กำเนิดพลอย (หนู่ม) และคุณพรชิตา ณ สงขลา (เบนซ์) ผู้ให้สัมภาษณ์คือ คุณฮาร์เวิร์ด หวัง และคุณอมลวรรณ สิริกิตติรัตน์ (เอมมี) ออกอากาศทาง ช่อง 8 ผลิตรายการโดย บริษัทอาร์เอส จำกัด (มหาชน)
- (3) รายการ The Naked show โทรทัศน์ มีพิธีกรคือ คุณเกตุเสยย์สวัสดิ์ ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา (น้ำเน็ก) และพัฒนศักดิ์ เรืองจำเนียร (สไปปี้) ผู้ให้สัมภาษณ์คือ คุณมครินทร์ พุ่มสะอาด (เน วิวดาว) ออกอากาศทาง ช่อง One HD ผลิตรายการโดย จีเอ็มเอ็มแกรมมี
- (4) รายการ สถานีแสนสวส มีพิธีกรคือ คชาภา ตันเจริญ (มดดำ) และคุณศานติ สุคันสนีย์ (โตโต้) มีพิธีกรรับเชิญคือ คุณพงศธร จงวิลาส (เผือก) ผู้ให้สัมภาษณ์คือ สีน้า จังจรรจา
- (5) (ลีน้าจัง) ออกอากาศทาง ช่อง One HD ผลิตรายการโดย จีเอ็มเอ็มแกรมมี

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยถ่ายทอดเสียงสัมภาษณ์เป็นตัวอักษร เป็นข้อมูลส่วนผู้สัมภาษณ์และผู้ให้สัมภาษณ์ จากนั้นวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาสัมภาษณ์โดยใช้กรอบทฤษฎีเรื่องความสุภาพ และสรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษา

ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาในรายการสัมภาษณ์ตามช่วงการนำเสนอของรายการสัมภาษณ์ ได้แก่ การเปิดรายการ การสัมภาษณ์ และการปิดรายการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. กลวิธีการใช้ภาษาในการเปิดรายการ

ในช่วงต้นของรายการสัมภาษณ์ทางโทรทัศน์ จัดเป็นช่วงสำคัญช่วงหนึ่งของรายการ เนื่องจากพิธีกรต้องดำเนินรายการให้น่าสนใจ เปิดรายการให้ผู้ชมเกิดความตึงเครียดติดตามรายการตั้งแต่ต้นจนจบ จากการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏเป็นกลวิธีทางภาษา ดังนี้

- (1) การใช้ภาษานำเสนอจุดเด่นของ

รูปแบบรายการ

หลังกล่าวปฏิสันถารทักทายผู้ชมและพิธีกรร่วมแล้ว พิธีกรมักนำเข้าสู่รายการด้วยการแนะนำรูปแบบและวัตถุประสงค์ของรายการ พิธีกรนำเสนอจุดเด่นของรูปแบบรายการว่ามีความแตกต่างจากรายการอื่นในแง่ต่างๆ ตัวอย่างเช่น

พิธีกร: สวัสดีค่ะคุณผู้ชมผู้ค่ะกับรายการคนดังนั่งเคลียร์ อ้อ! รายการนี้ เดินไปไหนถ้าใครไม่ได้ดู รายการนี้ เขี่ยเขี่ยนะคุณผู้ชมนะ อย่าลืมคนดังนั่งเคลียร์ทางช่อง2...เป็นรายการที่ต้องพูดกัน

ตรงๆ รายการแรกและรายเดียวของเมืองไทยที่กล้าทำที่ช่องสตาร์แม็กซ์
ค่ะคุณผู้ชม
(รายการคนดังนั่งเคลียร์)

พิธีกร1: สถานีแสนแสบสถานีข่าวบันเทิงวาไรตี้
แสนทุกเที่ยง เป๊ยยงทุกวัน

พิธีกร2: และทุกวันพฤหัสบดี แสนแสบตอบ
แสนครับกับผมโตได้และก็พิมพ์ดำนั่นเองครับผม

พิธีกร1: ทางทีมงานของเราพยายามคิดกันอยู่
ว่าเฮ้ย ไอ้คนที่ควรจะเป็นที่สุดจะเป็นศิลปินในดึก

แถมมีก็มาอวยกันเพื่อ ก็ไปอวยกัน
ที่อื่นเยอะอยู่ รายการที่ไร้สำหรับ
อวย อวยศิลปิน
มีเยอะอยู่ ตั้งแต่เข้าเย็นก็ไปหา
รายการอวยเข้าไปไป โปรโมทหนึ่ง
สำหรับห้าหรือล้านก็เค้าแบ่งเงิน
ให้มึงมัย ถูกต้องมัยยะ จะไปโปรโมท
ละคร แอ็คทิงแอนด์ เค้าก็มีของเค้า
อยู่แล้ว

(รายการ

สถานีแสนแสบ)

จากสองตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า พิธีกรเปิดรายการโดยใช้ภาษานำเสนอจุดเด่นของรูปแบบรายการ กล่าวถึงความพิเศษแตกต่างจากรายการอื่น ทั้งในด้านการกล่าวพูดคุยอย่างตรงไปตรงมา สร้างสรรค์ถ้อยคำภาษา แสดงรูปแบบเฉพาะ ใช้คำขำขันหรือแนวคิดหลักของรายการหรือของสถานีโทรทัศน์ เพื่อกระตุ้นความสนใจจากผู้ชมให้ติดตามรายการ และกล่าวถึงรูปแบบรายการว่าไม่ได้เป็นรายการที่จัดขึ้นเพื่อการเชิญมาผู้ให้สัมภาษณ์ มาร่วมรายการเพื่อโฆษณาสนับสนุนผลงานของผู้ให้สัมภาษณ์แต่อย่างใด

(2) การกล่าวแนะนำผู้ให้สัมภาษณ์โดย

เสนอภาพลักษณ์ด้านลบ

หลักการแนะนำบุคคลในการปฏิบัติหน้าที่พิธีกรรายการโทรทัศน์มักจะเสนอแนวทางให้พิธีกรแนะนำผู้ให้สัมภาษณ์โดยยึดหลักการให้เกียรติในฐานะแขกรับเชิญ แต่ในงานวิจัยนี้รูปแบบรายการเป็นการสัมภาษณ์แขกรับเชิญที่เป็นบุคคลในกระแสที่มีภาพลักษณ์ในทางลบและกำลังเป็นตกเป็นประเด็นข่าวด้านลบ พิธีกรจึงใช้ภาษาแนะนำผู้ให้สัมภาษณ์ด้วยถ้อยคำที่ระบุลักษณะในด้านลบต่างๆ ตัวอย่างเช่น

พิธีกร: วันนี้มีคนที่ให้อาจารย์ยังศักดิ์ นั่งเคลียร์
หนึ่งคน หวังว่าคุณผู้ชมคงจะอดทนและนั่งดูและก็ฟัง
พฤติกรรมของปูดุชน ไม่อยากจะบอกว่าบางคนที่แค่
เอ่ยชื่อก็หะเหียง

คุณผู้ชมคะผู้ชายอารัยมีพฤติกรรม
ประมาณนี้นะคุณผู้ชม สิ่งที่เราต้องเคลียร์กันในวัน
นี้นะ

คุณผู้ชมเรื่องแรกเลย โอ้ย! เทียวไป
เมาท์มอยว่าพันดาราหญิงเป็นว่าเล่น โอ๊ะ โอ้ย!
ขาคูหรือเปล่าก็ไม่รู้ว่าคุณผู้ชมคะ ผลอยๆ
แค่นี้ก็คุด ก็มาเมาท์มอยว่าเรียบร้อย

(รายการคนดังนั่งเคลียร์)

พิธีกร: นี่แหละหะคือแขกรับเชิญของเรา ที่
วันนี้หลายๆ คนอยากให้มากันมากมายเลยนะฮะ ลีน่า จัง
กร่างดำกราดทั่ววงการจัดหนักทั้งไทยและเทศเหตุแค่
อิจฉา

(รายการสถานีแสนแสบ)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าพิธีกรกล่าวแนะนำผู้ให้สัมภาษณ์โดยเน้นการแสดงตัวตนของผู้สัมภาษณ์ ใช้การนำเสนอภาพลักษณ์ด้านลบของผู้ให้สัมภาษณ์มาเป็นจุดเด่นในการแนะนำ จัดเป็นความไม่สุภาพเชิงบวกเนื่องจากปรากฏลักษณะการใช้ภาษาคุกคามหน้าด้านบวกของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งการถูกหมิ่น ไม่ให้เกียรติผู้ให้สัมภาษณ์ด้วย

2. กลวิธีความไม่สุภาพในการใช้ภาษา ดำเนินการสัมภาษณ์

(1) กลวิธีการถาม

(1.1) การถามในเชิงดูถูกเพื่อยั่วยุ

อารมณ์ หมายถึง การที่พิธีกรเลือกใช้คำถาม
แสดงการดูถูก

ผู้ให้สัมภาษณ์ คุณความหน้าด้านบวกของผู้ให้สัมภาษณ์
เนื่องจากประเด็นที่พิธีกรยกมากล่าวหาส่งผลให้ผู้ให้
สัมภาษณ์รู้สึกตัวเองต่ำต้อยหรือทำให้คนในสังคมมอง
ว่าต่ำต้อย หรือมีพฤติกรรมที่ไม่ได้รับการยกย่องจากสังคม
อีกทั้งยังละเมิดหลักความสุภาพด้านการยกย่องผู้ฟังและ
การทำให้ผู้ฟังรู้สึกดี เนื่องจากเนื้อความที่ยกมากล่าวหา
ผู้ให้สัมภาษณ์มักเป็นเรื่องแสดงการดูหมิ่น ไม่ให้เกียรติ
ผู้ให้สัมภาษณ์ ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์แสดงออกทางอารมณ์
ในด้านลบ ตัวอย่างเช่น

พิธีกร: เคยได้ระดับนางเอกกับเค้าบ้างมั๊ย
หรือได้แม่ค้า

ผู้ให้สัมภาษณ์: โห! ผมก็พระเอกเก่านะ
อาจารย์

(คนดั่งนังเคลียร์)

จากตัวอย่างพิธีกรใช้กลวิธีการถามในเชิงดูถูก
เพื่อยั่วยุอารมณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ โดยเนื้อความเป็นการ
ถามถึงผู้หญิงที่ผู้ให้สัมภาษณ์มีความสัมพันธ์ทางเพศด้วย
ว่ามีอาชีพเป็นนักแสดงระดับนางเอกหรือไม่ หรือว่าผู้ให้
สัมภาษณ์มีความสัมพันธ์กับผู้หญิงที่เป็นแม่ค้า ทั้งนี้
จากการตีความเจตนาของพิธีกรพบว่าพิธีกรไม่ได้ต้องการ
ทราบข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพของผู้ให้สัมภาษณ์มีความ
สัมพันธ์ทางเพศด้วย แต่พิธีกรหยิบยกประเด็นเรื่อง
อาชีพซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งในการแสดงสถานภาพในสังคม
ขึ้นมาเพื่อใช้ถามในเชิงดูถูกผู้ให้สัมภาษณ์ส่งผลให้ผู้ให้
สัมภาษณ์เสียหน้าด้านบวก จัดเป็นความไม่สุภาพ เมื่อ
วิเคราะห์ร่วมกับคำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์ในสถานการณ์
นี้พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ใช้คำอุทานแสดงความรู้สึกด้านลบ
ต่อข้อคำถาม พร้อมตอบคำถามในเชิงยกสถานภาพของ
ผู้ให้สัมภาษณ์ว่าตนก็เคยเป็นนักแสดงระดับพระเอก เพื่อ
แสดงถึงการกู้หน้า กล่าวคือเป็นการแก้ไขสถานการณ์ที่ทำให้
ผู้ให้สัมภาษณ์เสียหน้าในสายตาผู้ชมด้วย ตัวอย่างเช่น

พิธีกร: คุณลีน่าจิงคุณรู้สึกว่าคุณบ๊วย

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยค่ะ

พิธีกร: บางทีคุณอาจจะเรียนเยอะ ก็เลย
เพี้ยนหนัก คุณรู้สึกว่าคุณพูดกับคนอื่นรู้เรื่องมั๊ย

ผู้ให้สัมภาษณ์: รู้เรื่องค่ะ เวลาจัดรายการ
คนดูมันชอบความบ้าเรา เพราะมันดูแล้วสะใจ คนดู

เค้าชอบความบ้า ถ้า
อาจารย์มาพูดแบบนี้ก็วิชาการ
อาจารย์ในมหาวิทยาลัย คน
มันไม่โดนคนดูมันไม่จำ

(รายการสถานีแสบ)

จากตัวอย่างพิธีกรใช้กลวิธีการถามในเชิงดูถูก
โดยทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์กลายเป็นตัวตลกในทัศนคติของผู้ชม
แม้ว่าผู้ให้สัมภาษณ์จะเป็นผู้ที่มีการศึกษาสูง แต่พิธีกรได้
ใช้กลวิธีการถามนำเสนอแง่มุมในด้านพฤติกรรมที่ทำให้ไม่
เป็นที่ยกย่องในสังคม ปรากฏผ่านตัวภาษาอย่างชัดเจนคือ
คำว่า “บ้า” และ “เพี้ยน”

(1.2) การถามแย้ง หมายถึง การที่

พิธีกรถามแย้งเพื่อแสดงความไม่เห็นด้วยหรือไม่เชื่อกับ
คำตอบก่อนหน้านี้ของผู้ให้สัมภาษณ์ จึงเลือกถามด้วยการ
นำเนื้อหาที่ตรงกันข้ามกับคำตอบก่อนหน้านี้ของผู้ให้
สัมภาษณ์ขึ้นมาถาม เพื่อให้ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ตอบคำถาม
ใหม่โดยการชี้แจงหรืออธิบายโต้แย้งอีกครั้ง การถามแย้ง
เป็นการแสดงความไม่สุภาพด้านการแสดงความเห็นพ้อง
คือคู่สนทนามีความเห็นไม่ตรงกัน ก่อให้เกิดความขัดแย้ง
กันได้ นอกจากนี้ยังแสดงการคุกคามหน้าด้านบวกของ
ผู้ให้สัมภาษณ์ เนื่องจากทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์และผู้ชม
รายการตีความได้ว่าพิธีกรคิดว่าข้อมูลคำตอบของผู้ให้
สัมภาษณ์เป็นเท็จ ตัวอย่างเช่น

พิธีกร: คุณมีคติเยอะมาก ตอนนี้อยู่เมืองไทยมีกี่
คติ

ผู้ให้สัมภาษณ์: 3 คติ คตินี้เป็น 4 คติแต่ผม
อยากนับคตินี้เพราะผมเจตนาผมไม่ได้ไปบุกรุก

พิธีกร: ไม่ได้บุกรุก ได้ยังงั้นคุณ เอาเลือดไป
เขียน ยังงั้นไม่ได้เรียกบุกรุกหรือ

ผู้ให้สัมภาษณ์: ผมก็ไปบอ้อยอยู่แล้ว เค้าก็
นค้อยอยู่แล้ว แค่นัดวันผิด ผมแค่วันที่เขาไม่ได้
นัด เพราะว่าไปดูว่าเขายู่กับใคร

(รายการปากโป้ง)

จากตัวอย่างพิธีกรแสดงให้เห็นว่าตนไม่เชื่อ
คำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์ เนื่องจากพิธีกรเห็นว่า
หลักฐานปรากฏอย่างชัดเจนในคตินี้ความว่า ผู้ให้สัมภาษณ์
บุกรุกที่อยู่อาศัยของคู่กรณีและนำเลือดไปเขียนไว้ที่
กำแพง พิธีกรจึงถามแย้งขึ้นมาแสดงให้เห็นว่าพิธีกรไม่เชื่อ
หรือไม่เห็นด้วยกับคำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์

(1.3) การถามซ้ำนำคำตอบ หมายถึง พิธีกรรมโดยมีเนื้อความซ้ำนำคำตอบหรือแนะแนวทางคำตอบเพื่อให้ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบคำถามตามแนวทางนั้น ใช้เมื่อพิธีกรต้องการให้การสัมภาษณ์มีความกระชับและได้รับคำตอบที่ตรงประเด็น วิธีการใช้ภาษาในการถามลักษณะซ้ำนำคำตอบก็เป็นกลวิธีการตั้งคำถามที่คุกคามหน้าด้านลบให้ผู้ให้สัมภาษณ์ คือคุกคามในด้านความอิสระในการตอบคำถาม เนื่องจากการถามมีนัยยะแสดงการบังคับให้ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบตามแนวทางที่พิธีกรกำหนดไว้โดยไม่ให้ทางเลือกอื่นๆ ตัวอย่างเช่น

พิธีกร: ซักถามว่าทำไมผู้หญิงถึงอยากได้เธอ
ผู้ให้สัมภาษณ์: ทำไมเธอครับ หนึ่งเนี่ยผมเป็นคนที่ไม่มีสัลลคมใน ผมพูดตรง ซื่อคือการเข้าถึง เข้าเรียกว่าจิตวิญญาณของผู้หญิงการเข้าถึง คือการคอนเน็กกับเค้า ถ้า

เราจะสัมพันธ์กับเค้า ถ้าเราไม่มั่นใจตัวเองก็ยากต่อการเข้าถึง ถ้าเราไม่เขินไม่อาย เค้าก็ยิ่งเปิดรับกับเรามากขึ้น เราก็ก่อนที่จะคอนเน็ก

พิธีกร: คอนเน็กของ คุณ คือ การมีเพศสัมพันธ์แบบฟรีๆ ใช่มั้ยคะ
ผู้ให้สัมภาษณ์: คือการเอากันแบบไม่จำกัดค์ มันก็ฟรีตลอดครับ

(รายการคนดั่งนังเคลียร์)

จากตัวอย่างพิธีกรรมเพื่อให้ผู้ให้สัมภาษณ์ขยายความคำที่ผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวถึงในคำตอบก่อนหน้านี้ โดยพิธีกรใช้วิธีการซ้ำนำคำตอบอย่างตรงไปตรงมา ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์เองก็ขยายความคำตอบโดยสนับสนุนเนื้อความที่พิธีกรยกมาซ้ำนำอย่างตรงไปตรงมาแต่เลือกใช้ถ้อยคำที่รุนแรงมากกว่า

(1.4) การถามด้วยถ้อยคำบ่งชี้เรื่องเพศและกามารมณ์ หมายถึง การถามในลักษณะที่มี

เนื้อหาระบุถึงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการมีเพศสัมพันธ์ เกี่ยวข้องกับการแสดงออกทางกามารมณ์หรือมีความหมายได้ว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเพศหรือความสัมพันธ์ทางร่างกายระหว่างเพศ

การถามด้วยถ้อยคำบ่งชี้เรื่องเพศและกามารมณ์จัดเป็นกลวิธีการถามที่ละเมิดความสุภาพในมิติการรักษาความสัมพันธ์ของคู่สนทนาในด้านการทำให้ผู้ฟัง

รู้สึกอึดอัดใจในการตอบคำถาม และจัดเป็นความไม่สุภาพในกรอบบรรทัดฐานของสังคมด้วย เนื่องจากในบริบทสังคมและวัฒนธรรมไทยนั้นมีความเชื่อว่าหัวข้อเรื่องเพศสัมพันธ์ไม่ควรนำมาเป็นหัวข้อในการสนทนาอย่างเปิดเผย โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากไม่ใช่ประโยชน์ในเชิงความรู้ทางวิชาการแล้วนั้น สังคมไทยยังไม่ยอมรับการนำเรื่องเพศสัมพันธ์มาเป็นหัวข้อสนทนาผ่านสื่อมวลชน ทั้งนี้จากการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ของพิธีกรโทรทัศน์ช่องทางเลือกใหม่พบว่าพิธีกรหยิบยกเรื่องเพศสัมพันธ์มาสอบถามผู้ให้สัมภาษณ์ด้วยถ้อยคำภาษาที่ขี้ชู้และตรงไปตรงมา จัดเป็นจุดเด่นประการหนึ่งที่จะสนับสนุนรูปแบบความตรงไปตรงมาของรายการ ตัวอย่างเช่น

พิธีกร: พี่ผู้หญิงมาแล้วก็คน

ผู้ให้สัมภาษณ์: ผมไม่เคยนับ แฟนผมนับได้แฟนผมไม่เกินห้าคน

พิธีกร: ผู้หญิงที่เดินเข้ามา เธอก็ให้ระบายความใคร่ เธอก็ยินดีจะแจกจ่ายน้ำ

ผู้ให้สัมภาษณ์: ผมก็ได้ให้ ผมก็ดูคนด้วย ผมก็ต้องโดนด้วย หน้าต้องสวย นมต้องใหญ่

ผมก็ชอบคนสวย ถ้าไม่โดน

ก็ไม่เอา

พิธีกร: วงการบันเทิงมีใครบ้างที่เสร็จคุณ

ผู้ให้สัมภาษณ์: ผมขอไม่บอกได้มั้ยครับ ผมค่อนข้างจะให้เกียรติเพศตรงข้าม ให้เค้าไปดีเถอะครับ

(รายการคนดั่งนังเคลียร์)

พิธีกร: จริงหรือไม่ครับ อาจารย์สีนาคับที่อาจารย์มีซิมติดกับผู้ชายล่าสุดเมื่อ 20 ปีที่แล้ว

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่จริง ขาวลือคือหยากับสามีที่เป็นพ่อของลูก 18 ปี ปี 37

(รายการสถานีแสนแสบ)

จากตัวอย่างข้างต้นพบว่าพิธีกรใช้กลวิธีการถามด้วยถ้อยคำบ่งชี้เรื่องเพศและกามารมณ์ ใช้คำที่สื่อความหมายถึงการมีเพศสัมพันธ์ ได้แก่ “ฟิน” “ระบายความใคร่” “แจกจ่ายน้ำ” “เสร็จ” และ “มีซิมติด” ซึ่งจากการวิเคราะห์คำถามการสัมภาษณ์ร่วมกับคำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์จะสังเกตได้ว่าเมื่อพิธีกรถามคำถามที่เจาะลึกเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์นั้นปรากฏทั้งคำตอบที่ผู้ให้สัมภาษณ์เต็มใจให้ข้อมูลโดยการตอบคำถามอย่างตรงไปตรงมา และหลีกเลี่ยงการตอบคำถามนั้นหากเกิด

ความอดัดใจในการตอบประกอบกับผู้ให้สัมภาษณ์
ประเมินว่าอาจจะกระทบกับบุคคลที่สามได้

(1.5) การถามรูกลได้วยคำถาม

ต่อเนื่อง หมายถึง “การที่ผู้สัมภาษณ์ถามคำถามต่อเนื่อง
ในทันทีที่ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบคำถามแรกเสร็จสิ้น ซึ่งเป็น
คำถามที่เกิดขึ้นในช่วงเงียบของการเปลี่ยนผลการพูดที่
สั้นมากหรือแทบไม่มีช่วงเงียบเลย เป็นการถามที่ผู้
สัมภาษณ์รับผลการพูดโดยไม่มีการหยุดเว้นระยะหรือ
บางครั้งก็เป็นการถามแทรกขึ้นมาระหว่างที่ผู้ให้สัมภาษณ์
ยังตอบคำถามไม่เสร็จสิ้น” (ประไพพรรณ พิงฉิม, 2542:
83)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ปรากฏกลวิธี
ดังกล่าวเมื่อพิธีกรพิจารณาว่าเป็นประเด็นสำคัญหรือเป็น
ประเด็นที่ผู้ชมให้ความสนใจ อีกทั้งเป็นการสร้างสีสันและ
การแสดงอารมณ์ระหว่างผู้ร่วมรายการทั้ง 2 ฝ่าย นำไปสู่
การสร้างบรรยากาศของการเร้าความสนใจจากผู้ชม ทำให้
รายการน่าติดตามมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามอาจสร้างความ
กดดันให้แก่ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ เนื่องจากมีเวลาในการคิด
คำตอบไม่มากและมีเนื้อหาที่แสดงความกดดันผู้ให้
สัมภาษณ์อย่างต่อเนื่อง จึงจัดเป็นกลวิธีความไม่สุภาพเชิง
ลบ ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์ขาดอิสระในการใช้เวลาตอบ
คำถาม ตัวอย่างเช่น

พิธีกร1: มาวันนี้ คุณเป็นที่รู้จัก มีชื่อเสียงแล้ว
แฟนคุณว่อย่างไบบ้างอะ

ผู้ให้สัมภาษณ์: มันก็ชอบไล่ ไปมึง ไปหาเมียใหม่
ไปมึงดังแล้วไม่ใช่เธอ กัดๆ นิดหนึ่ง

พิธีกร2: สรุปแล้วคุณเป็นคนกลัวเมีย

ผู้ให้สัมภาษณ์: (เงียบคิด) เรียกว่า “รักเมียก็
ได้”

พิธีกร: อย่าอั้งดิ การมคมคายเราไปไหน อย่า
อั้งดิ เป็นคนรักแฟน แฟน
อยู่ด้วยกันใช่เปล่า

ผู้ให้สัมภาษณ์: ก็คือว่า...ไป ๆ มา ๆ หาสุกัน
ผมไปบ้านเค้ามั่ง เขามาบ้านผมมั่ง ไปหาพ่อแม่
เขากับแฟนผมแล้วเราไม่ต้องคุยกันอีก

พิธีกร1: พ่อแม่เขาสนิทกับคุณดี

ผู้ให้สัมภาษณ์: ครับ

(ร าย ก า ร The Naked show

โทรทัศน์)

จากตัวอย่างผู้ให้สัมภาษณ์เป็นหัวหน้ากลุ่มผู้มี
อิทธิพลมีลักษณะของความเป็น “นักเลง” แต่เมื่อพิธีกร
ถามเรื่องเกี่ยวกับคนรักของผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์
อาจจะเกิดความไม่สะดวกใจในการตอบคำถามหรือตอบ

คำถามได้ไม่คล่องและตอบได้ไม่ยาวเท่ากับคำถามเรื่องอื่น
พิธีกรจึงใช้คำถามรูกลไอย่างต่อเนื่อง และเร่งเร้าให้ตอบ
คำถาม ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์ขาดความอิสระในการใช้เวลา
ในการตอบคำถาม

(1.6) การถามในลักษณะใส่ความ

หรือตัดสินชี้ขาด หมายถึงการที่พิธีกรใช้คำถามใน
ลักษณะการใส่ความหรือกล่าวหาผู้ให้สัมภาษณ์โดยไม่มี
เหตุผลหรือหลักฐานอันเหมาะสมมารองรับ หรือพิธีกรทำ
หน้าที่เป็นผู้ตัดสินว่าผู้ให้สัมภาษณ์มีพฤติกรรมในทางลบ
กลวิธีดังกล่าวจัดเป็นความไม่สุภาพที่แสดงให้เห็นว่าพิธีกร
ไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการรักษาความสัมพันธ์อันดี
ระหว่างคู่สนทนาคือผู้ให้สัมภาษณ์ อีกทั้งยังทำให้ผู้ให้
สัมภาษณ์เกิดความรู้สึกในด้านลบ ตลอดจนจนเป็นการ
คุกคามหน้าผู้ฟัง ทำให้ผู้ฟังเกิดความอับอาย เกิดความ
เสียหายกระทบต่อชื่อเสียงในสายตาผู้ชม ตัวอย่างเช่น

พิธีกร: **ทุกคนมองว่าคุณเป็นแมงดา
ประทานโทษคุณเคยไปขายตัวที่ไหน และขายเท่าไร
คะ**

ผู้ให้สัมภาษณ์: ผมเช่าวงการบันเทิงตั้งแต่อายุ
16 รับเงินแสนมาตั้งแต่อายุ16 จึงไม่จำเป็นต้องขาย ผม
เปลี่ยนรถทุกปี ใครที่เคยซื้อผมมาเลย ผมให้ล้านหนึ่งเลย
ใครที่เคยเป็นแก๊งกวาง มาเลยผมให้สองล้านเลยเดียวผม
เซ็นเช็คให้เอง

(รายการ

คนดั่งนังเคลียร์)

จากตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า
พิธีกรใช้กลวิธีการถามในลักษณะใส่ความ ตัดสินผู้ให้
สัมภาษณ์ กล่าวหาผู้ให้สัมภาษณ์ว่ามีพฤติกรรมในด้านลบ
จากการตีความหมายของคำว่า “แมงดา” ซึ่งหมายถึง
ชายที่อาศัยน้ำพักน้ำแรงของผู้หญิงโสเภณีในการ
ดำรงชีวิต (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 925) หรือปัจจุบัน
นิยมใช้ในความหมายที่กว้างออกว่าผู้ชายที่อาศัยรายได้
ของผู้หญิงในการดำรงชีวิต ซึ่งไม่ว่าพิจารณาความหมาย
ตามพจนานุกรมหรือตามบริบทที่นิยมใช้ก็พบว่าเป็น
ความหมายในเชิงลบอย่างรุนแรง นอกจากนี้จากการ
วิเคราะห์ตัวอย่างดังกล่าวพบว่า พิธีกรเลือกใช้คำว่า “ทุก
คน” สื่อความหมายว่าทุกคนเป็นผู้ประเมินว่าผู้ให้
สัมภาษณ์มีพฤติกรรมดังกล่าว ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่สังคมไม่
ยอมรับ ทำให้เพิ่มระดับความรุนแรงของการสื่อ
ความหมายในคำถามสัมภาษณ์ดังกล่าวนี้ ต่อมาพิธีกรยัง
ถามเพื่อขอข้อมูลว่าผู้ให้สัมภาษณ์เคยไปขายบริการทาง
เพศที่ไหนและราคาเท่าไร ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่าพิธีกร
ตัดสินผู้ให้สัมภาษณ์ไปแล้วและทำให้ผู้ชมเชื่อตามนั้นว่า

ผู้ให้สัมภาษณ์มีพฤติกรรมดังกล่าว อย่างไรก็ตามแม้ว่าพิธีกรจะเลือกใช้คำว่า “ขอประทานโทษ” ก่อนเริ่มต้นคำถาม แต่จากการวิเคราะห์ห้วงเวลาของการถามได้แก่ น้ำเสียง สีหน้า แววตาและท่าทางของพิธีกรแล้วพบว่า พิธีกรไม่ได้รู้สึกผิด จึงกล่าวได้ว่าการขอโทษในตัวอย่างนี้จัดเป็นการกล่าวถ้อยคำนัยผกผัน (irony) โดยผู้พูดละเมียดเงื่อนไขความจริงใจของวัจนกรรมกรการขอโทษกล่าวคือผู้พูดไม่ได้รู้สึกสำนึกผิดในการกระทำของตนที่ไปละเมิดผู้ฟัง (Searle, 1969)

(2) กลวิธีอื่นๆ

(2.1) การกล่าวเตือน เป็นวัจนกรรม

ที่คุกคามหน้าลบของผู้ฟัง (Brown and Levinson, 1987;

กฤษฎาพรรณ หงศ์ดารมภ์ และธีรช โชคสุวนิช, 2551: 131) เนื่องจากพิธีกรกล่าว เพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้ให้สัมภาษณ์ควรจะจำได้ว่าควรจะทำอะไร ตัวอย่างเช่น

พิธีกร: คุณไปพูดพาดพิงถึงเค้าด้วยว่าคุณขายประกันครั้งแรกก็โดนเค้าเคลมเลย

ผู้ให้สัมภาษณ์: หนูไม่ได้พูดนะเค้าให้เคลม ไม่ได้พูด ให้สาบานให้ตายโหงตายท่า

พิธีกร: รายการสดๆ

(รายการปากโป้ง)

ผู้ให้สัมภาษณ์: ผมคิดว่าเรื่องสัมพันธ์มันก็เสียทั้งคู่ ผมเสียนั่นอาจารย์

พิธีกร: ว้าย! นึกก็ กรุณาสุภาพหน่อย รายการมีคนดูนะ (รายการคนดั่งนังเคลียร์)

จากทั้งสองตัวอย่างเห็นได้ว่าพิธีกรใช้วิธีการเตือน เมื่อเห็นว่าคำตอบก่อนหน้านี้ของผู้ฟังเป็นคำตอบที่ไม่เหมาะสม พิธีกรจึงกล่าวเตือนว่ารายการเป็นรายการสดไม่สามารถตัดต่อได้และรายการดังกล่าวเป็นรายการที่มีผู้ชมทางบ้านติดตามอยู่จึงควรใช้ภาษาสุภาพ

(2.2) การผรุสวาท การสบถ

โดยใช้คำต้องห้าม การใช้คำสแลงที่บ่งชี้ถึงคำหรือเรื่องต้องห้าม หมายถึง การต่อว่าผู้ฟังด้วยถ้อยคำรุนแรง การสบถ คือ คำพูดที่หลุดปากออกมาเพื่อแสดงอารมณ์ความรู้สึก โดยปรากฏคำต้องห้าม (Taboo words) หรือถ้อยคำที่คนในสังคมตัดสินว่าเป็นคำหยาบคาย รวมทั้งปรากฏการใช้คำสแลงที่บ่งชี้ถึงคำหรือเรื่องต้องห้ามตัวอย่างเช่น

พิธีกร: กูโคตรตงเลยระดับมาเฟียของกู ขายครีมพอกหน้า ยอดขายเป็นยังไง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ยอดขายดีขึ้น พี่ๆ บอกยอดขายดี

พิธีกร: อ้าว! เทีย ดิชะยังงั้น

(รายการ The Naked show

โทรทัศน์)

ผู้ให้สัมภาษณ์: ผมทำผลิตภัณฑ์เองทำไมผมจะดูผู้หญิงไม่ออก ผมทำหนังเอกกันทุกวัน

พิธีกร: ขอประทานโทษค่ะ ตลอดชีวิตที่เกิดมาทุกลมหายใจ ไม่เคยพันเรื่อง ค.ๆ ท.ๆ

(รายการคนดั่งนังเคลียร์)

จากทั้งสองตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่าพิธีกรกล่าวผรุสวาท สบถ และใช้คำสแลงเป็นตัวอย่างที่แสดงถึงคำที่มีความหมายต้องห้าม ซึ่งกลุ่มผู้ฟังก็สามารถตีความคำเติมได้โดยไม่ยากนัก จึงเป็นความไม่สุภาพตามบรรทัดฐานของสังคม เป็นการใช้ภาษาที่คนส่วนใหญ่ในสังคมตัดสินว่าเป็นคำหยาบคายและจัดเป็นกลวิธีความไม่สุภาพทางภาษาศาสตร์เนื่องการต่อว่าผู้ฟังด้วยคำต้องห้ามจากการเป็นการคุกคามหน้าด้านบวกของผู้ให้สัมภาษณ์

(2.3) การแสดงความเห็นในเชิง

วิพากษ์วิจารณ์ หมายถึง พิธีกรแสดงความเห็นโดยใช้ความ ความรู้ สติ ส่วน ตัว ของ ตน มา ตัดสิน หรือวิพากษ์วิจารณ์คำตอบ การกระทำหรือพฤติกรรมของผู้ให้สัมภาษณ์ โดยมากจะเป็นความคิดเห็นในเชิงลบ กลวิธีดังกล่าวทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์รู้สึกไม่ดีจึงจัดเป็นกลวิธีที่คุกคามหน้าด้านบวกของผู้ให้สัมภาษณ์ ตัวอย่างเช่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: (ร้องเพลงในรายการ)

พิธีกร1: อ่อนี่นี่เรารู้แล้วว่าเน วัดดาว ไม่

ควรร้องเพลงนะฮะ

พิธีกร2: ลักษณะเหมือนไอ้เหี้ยแม่เมตตาตอนเช้าๆ

(รายการ The Naked show โทรทัศน์)

จากตัวอย่างพิธีกรใช้ถ้อยคำที่แสดงให้เห็นว่าพิธีกรทั้งสองคนกล่าววิพากษ์วิจารณ์ผู้ให้สัมภาษณ์อย่างตรงไปตรงมา จัดเป็นการคุกคามหน้าด้านบวกของผู้ฟังอย่างชัดเจน ปรากฏคำต้องห้ามและการเปรียบเทียบที่สื่อความหมายในลักษณะด้านลบ โดยเปรียบเทียบการร้องเพลงของผู้ให้สัมภาษณ์กับท่วงทำนองการกล่าวแม่เมตตา ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์เกิดการเสียหน้าได้

6.3 กลวิธีการใช้ภาษาในการปิดรายการ

แม้ว่าในช่วงเปิดรายการและระหว่างการดำเนินการสัมภาษณ์พิธีกรรายการสัมภาษณ์บุคคลในกระแสในช่องทางโทรทัศน์ทางเลือกใหม่มีปรากฏกลวิธีความไม่สุภาพทางภาษาศาสตร์เป็นลักษณะเด่นของรายการ แต่จากการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนช่วงการปิดรายการพบว่าพิธีกรใช้กลวิธีการใช้ภาษาแสดงความสุภาพ โดยมุ่งเน้นกลวิธีทางภาษาที่ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์รู้สึกดี ได้แก่ กลวิธี **การขอบคุณ กลวิธีการชม และการอวยพร** ตัวอย่างเช่น

พิธีกร: ทุกคนย่อมมีความคิดเป็นของตนเอง แห่ประสบการณ์ที่บนเส้นทางที่ผ่านมา ซึ่งอาจหลายคนบอกเป็นตัวอย่างที่ไม่ดีทางเนกาทีฟ แต่อาจารย์ยังศักดิ์ต้องขอชื่นชม

น้องนิกก็ที่กล้าออกมาบอกว่าตัวเองผ่านอะไรมาบ้าง และไม่ต้องการให้น้องๆ นำไปเป็นตัวอย่าง ซึ่งหันกลับมาประกอบอาชีพสุจริต ถึงสินค้าจะขายเป็นอะไรนั้น ใครจะไม่ซื้อก็ไม่สน เพราะไม่ได้มีใครมาช่วยเค้ามีกินมีใช้ เค้าต้องทำด้วยตัวของเค้าเอง อาจารย์ยังศักดิ์ขออวยพรให้น้องนิกก็ ประสบความสำเร็จถึงแม้จะเริ่มตั้งแต่ 4 เดือน ถึงแม้จะเป็นเรื่องราวไม่พันตรงนั้นนิก ขอให้ประสบความสำเร็จแบบสุดๆ พบกันคนดั่งนั่งเคลียร์ได้ใหม่คราวหน้า เดี่ยวจะส่งออเดอร์ซื้อของเค้านะคะ สวัสดีค่ะ
(รายการคนดั่งนั่งเคลียร์)

พิธีกร: เราผมเชื่อว่าศักยภาพและสไตล์ของเน็คดาวสามารถเติบโตในวงการบันเทิงได้

และเราสองคนจะเป็นส่วนหนึ่งที่จะร่วมสนับสนุนคุณ

(รายการ The Naked show โทรทัศน์)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าพิธีกรใช้กลวิธีการกล่าวถ้อยคำที่ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์รู้สึกดี ทั้งการกล่าวขอบคุณที่มาร่วมรายการ และแม้ว่าผู้ให้สัมภาษณ์จะเป็นบุคคลในกระแสที่มีภาพลักษณ์ด้านลบแต่พิธีกรก็กล่าวชื่นชมโดยนำเสนอแง่มุมด้านบวกของผู้ให้สัมภาษณ์ อีกทั้งยังให้กำลังใจโดยการกล่าวอวยพรผู้ให้สัมภาษณ์ให้ประสบความสำเร็จอีกด้วย

สรุปและอภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่ากลวิธีความไม่สุภาพจัดเป็นลักษณะเด่นของการใช้ภาษาในการสัมภาษณ์บุคคลในกระแสของพิธีกรรายการโทรทัศน์ช่องทางเลือกใหม่ พิธีกรทำหน้าที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ผ่านกลวิธีการใช้ภาษาที่ไม่สุภาพด้วยความตั้งใจ โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญคือเพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบรายการที่มุ่งเน้นการนำเสนอเนื้อหาการสัมภาษณ์บุคคลในกระแสอย่างตรงไปตรงมา

ผลการวิจัยพบว่าปรากฏลักษณะเปิดรายการด้วยการชี้ให้เห็นรูปแบบรายการที่แตกต่างจากรายการสัมภาษณ์ทั่วไป โดยนำเสนอว่าความแตกต่างนั้นก็มาจากการใช้รูปแบบคำถามที่ตรงและสื่อความหมายชัดเจน นอกจากนี้ผลการวิจัยพบว่าพิธีกรเลือกใช้กลวิธีความไม่สุภาพในการดำเนินการสัมภาษณ์ทั้งวิธีการถามและกลวิธีอื่นๆ ซึ่งเป็นวิธีที่แสดงให้เห็นถึงการละเมิดหลักความสุภาพตามบรรทัดฐานของสังคม ทั้งการใช้ถ้อยคำหยาบคาย ถ้อยคำที่บ่งชี้เรื่องเพศและการมณซึ่งเป็นประจำที่มักไม่ได้รับการยอมรับให้เป็นหัวข้อสนทนาเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนไทย อีกทั้งยังปรากฏกลวิธีที่ละเมิดความสุภาพในการสนทนาตามหลักภาษาศาสตร์ เช่น การทำให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกในด้านลบ การแสดงให้เห็นว่าพิธีกรไม่ได้ให้ความสำคัญกับการรักษาความสัมพันธ์อันดีระหว่างคู่สนทนา ตลอดจนปรากฏกลวิธีการคุกคามหน้าผู้ให้สัมภาษณ์อยู่บ่อยครั้ง เช่น การดูถูกดูหมิ่น การกล่าวหา ชื่นำ รุกไล่ ตัดสินผู้ให้สัมภาษณ์ในทางลบ เป็นต้น

เมื่อเปรียบเทียบผลการศึกษากลวิธีความไม่สุภาพในการสัมภาษณ์บุคคลในกระแสของพิธีกรช่องโทรทัศน์ทางเลือกใหม่กับผลการวิจัยกลวิธีความไม่สุภาพที่ปรากฏในงานวิจัยอื่นๆ พบประเด็นที่น่าสนใจคือ

(1) การศึกษากลวิธีความไม่สุภาพที่ปรากฏในงานวิจัยด้านวัฒนธรรมต่างๆ ได้แก่ “วัฒนธรรมการบริภาษในภาษาไทย” (วิสันต์ สุวิสิทธิ์, 2547) “การใช้ภาษาเพื่อแสดงการตำหนิของคนไทย” (นุชนารถ เพ็งสุริยา, 2549) “วัฒนธรรมการแสดงความไม่พอใจในภาษาไทย: กรณีศึกษานิสิตนักศึกษา” (รุ่งอรุณ ใจชื่อ, 2549) พบว่าผู้ส่งสารเลือกใช้กลวิธีความสุภาพหรือการพูดอ่อนในการแสดงวัฒนธรรมที่เสี่ยงต่อการคุกคามหน้าของผู้รับสารมากกว่าการใช้กลวิธีความไม่สุภาพ ซึ่งแตกต่างจากผลการศึกษากลวิธีความไม่สุภาพในการสัมภาษณ์บุคคลในกระแส ซึ่งพบว่าพิธีกรมักใช้กลวิธีคำถามแบบตรงไปตรงมาที่ปรากฏการคุกคามหน้าผู้ให้

สัมภาษณ์ เพื่อให้ได้คำตอบและสร้างความเข้มข้นในการ
ดำเนินการสัมภาษณ์

(2) กลวิธีการพหุสวาทหรือการสลับโดยใช้คำ
ต้องห้ามหรือการใช้คำสแลงที่บังชี้ถึงคำหรือเรื่องต้องห้าม
เป็นกลวิธีทางภาษาที่ปรากฏโดดเด่นอีกกลวิธีหนึ่งใน
รายการสัมภาษณ์บุคคลในกระแสของของพิธีกรช่อง
โทรทัศน์ทางเลือกใหม่ ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบกับผล
การศึกษากลวิธีความไม่สุภาพที่ปรากฏในสื่อมวลชน
ประเภทรายการโทรทัศน์ ดังผลการวิจัยเรื่อง “กลวิธี
ความไม่สุภาพในรายการเรียลลิตีโชว์ภาษาไทย” (จันทิมา
สว่างลาภ, 2556) พบประเด็นที่สอดคล้องกันคือ รายการ
เรียลลิตีโชว์ใช้การบริภาษด้วยคำหยาบคายด้วยน้ำเสียงที่
เล่นที่จริง ทั้งผ่านการใช้คำบุชสรพรรณ คำนำหน้านาม
หรือคำลงท้ายที่เป็นคำหยาบคาย เพื่อแสดงสีสัน ความ
ตลกขบขัน ความสนิทสนมเป็นกันเองในรายการ
ทำนองเดียวกับการใช้คำหยาบคายของพิธีกรในการ
สัมภาษณ์ เพื่อมุ่ง ผลด้านการสร้างสีสัน ความขบขันและ
สร้างความสนิทสนมระหว่างพิธีกรกับผู้ให้สัมภาษณ์
เช่นกัน

อย่างไรก็ตามเป็นที่สังเกตได้ว่าแม้ว่ารูปแบบ
รายการสัมภาษณ์บุคคลในกระแสผ่านสื่อโทรทัศน์
ทางเลือกใหม่จะปรากฏกลวิธีความไม่สุภาพ แต่กลับเป็นที่
นิยมในกลุ่มผู้ชม เกิดการนำประเด็นเรื่องราวที่นำเสนอใน
รายการนั้นๆ มาเป็นหัวข้อสนทนาวิพากษ์วิจารณ์ใน
ชีวิตประจำวันหรือมีการบอกต่อจนเกิดยอดการเข้าชม
รายการผ่านเว็บไซต์ยูทูบเป็นจำนวนสูงกว่ารูปแบบ
รายการสัมภาษณ์ที่ใช้ภาษาสุภาพในการดำเนินรายการ
สะท้อนให้เห็นกระแสนิยมของรายการ หรือกล่าวอีก
นัยหนึ่งคือผู้ผลิตรายการรวมทั้งพิธีกรผู้ทำหน้าที่ดำเนิน
รายการสัมภาษณ์เองก็เลือกใช้กลวิธีความไม่สุภาพนี้มาใช้
เพื่อเป็นจุดขายหรือเพื่อ “ฉีกแนว” ให้เห็นความแตกต่าง
จากรายการสัมภาษณ์รูปแบบเดิมนั่นเอง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยเพิ่มเติม

1. สามารถศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร
ต่างๆ ที่ส่งผลต่อกลวิธีการใช้ภาษาในการ
สัมภาษณ์ เช่น ตัวแปรด้านเพศของพิธีกรและ
ผู้ให้สัมภาษณ์ ตัวแปรด้านอายุของพิธีกรและ
ผู้ให้สัมภาษณ์ เป็นต้น
2. สามารถวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาในส่วนของ
คำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อศึกษาในมุมมอง
ความสุภาพทางภาษาศาสตร์ได้
สามารถวิเคราะห์ภายใต้กรอบแนวคิด
3. เรื่องจริยธรรมสื่อมวลชนได้

เอกสารอ้างอิง

- กฤษฎาพรรณ หงศ์คารมภ์ และธีรณัฐ โชคสุวนิช.
(2551). **วาทศิลป์ศาสตร์**. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีรารักษ์ โพธิ์สุวรรณ. (2549). **การสัมภาษณ์ทาง
สื่อมวลชน**. นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นที ศุกลรัตน์. (2556). **Digital TV กระบวนการเปลี่ยน
ผ่านการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ไปสู่
ระบบดิจิทัล (Digital Switch Over)**. ค้น
เมื่อ 1 ธันวาคม 2558, จาก
http://www.dnatec.com/digital-tv.php?m_id=7
- ประไพพรรณ พิงฉิม. (2542). **กลวิธีการถามในประเภท
การสัมภาษณ์ทางโทรทัศน์สองประเภท**.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- จันทิมา สว่างลาภ. (2556). **กลวิธีความไม่สุภาพใน
รายการเรียลลิตีโชว์ภาษาไทย**. (วิทยานิพนธ์
อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย).
- นุชนารถ เพ็งสุริยา. (2549). **การใช้ภาษาเพื่อแสดงการ
ตำหนิของคนไทย**. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). **พจนานุกรมฉบับ
ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554**. กรุงเทพฯ:
ราชบัณฑิตยสถาน.
- รุ่งอรุณ ใจชื่อ. (2549). **วัฒนธรรมการแสดงความไม่
พอใจในภาษาไทย: กรณีศึกษานิสิตนักศึกษา**.
(วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- วิสันต์ สุวิสิทธิ์. (2547). **วัฒนธรรมการบริภาษใน
ภาษาไทย**. (วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหา
บัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจธนาคารไทย. (2556).
**อนาคตทีวีทางเลือกไทยในยุคเปลี่ยนผ่านสู่
ดิจิทัลทีวี**. ค้นเมื่อ 1 ธันวาคม 2558, จาก
http://www.scbeic.com/THA/document/note_20131121_digital_tv
- Culpeper, J. (1996). Towards an anatomy of
impoliteness. **Journal of Pragmatics**.
25(3), 349-367.
- Brown, Penelope and Levinson, Stephen. (1987).
Politeness: Some Universals in

Language Usage. Cambridge: Cambridge University Press.

Goffman, E. (1967). **Interaction ritual: essays on face to face behavior.** Garden City, New York: Anchor.

Lakoff, Robin.(1973)."Hedges: a study in meaning criteria and the logic of fuzzy concepts."
Journal of Philosophical Logic. 2(4), 458-508.

Leech, Geoffrey N. (1983). **Principles of Pragmatics.** London: Longman.

Searle, J. R. (1969). **Speech Acts.** Cambridge: Cambridge University Press.